

Квітка Н.О., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу інклюзивного навчання Інституту спеціальної педагогіки і психології ім. Миколи Ярмаченка;

Ланін А.В., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу інклюзивного навчання Інституту спеціальної педагогіки і психології ім. Миколи Ярмаченка

АНКЕТА

«Готовність педагогічних працівників до роботи з дітьми з ООП в умовах війни та повоєнний час»

1. Ваша думка щодо місця навчання здобувачів освіти з ООП?

а) вважаю, що здобувачам освіти з ООП краще навчатись в умовах спеціальної освіти;

б) вважаю, що здобувачів освіти з ООП треба навчати у загальноосвітніх закладах освіти з іншими дітьми за умови адекватної організації для них спеціальних освітніх умов;

в) вважаю, що здобувачів освіти з ООП треба навчати у спеціалізованих класах загальноосвітніх закладів.

2. Ваше ставлення до інклюзивного навчання?

а) позитивно ставлюся до ідей інклюзивного навчання;

б) хотілося б прийняти позицію інклюзивного навчання, але виявляю невпевненість у правильності цього навчання;

в) негативно ставлюся до ідей інклюзивного навчання.

3. Ваша думка щодо комплектування класів (груп) дітей із різними особливими освітніми потребами?

а) вважаю, що класи (групи) дітей слід комплектувати з урахуванням їхнього стану здоров'я та рівнем психофізичного розвитку;

б) не виключаю можливості спільного навчання здорових дітей та дітей з ООП, але дотримуюся ідеї комплектування класів (груп) з урахуванням рівня підтримки;

в) вважаю за можливе спільне перебування дітей з різним станом здоров'я та рівнем психофізичного розвитку.

4. Наскільки у вас сформовано потреба в опануванні спеціальних та психолого-педагогічних знаннях щодо роботи з дітьми з ООП?

- а) повністю сформована;
- б) поступово формується;
- в) не сформована.

5. Як ви вважаєте, чи впливає присутність дітей з ООП на інших здобувачів освіти в умовах інклюзивного навчання?

- а) немає жодного впливу присутності дітей з ООП на інших здобувачів освіти в умовах інклюзивного навчання;
- б) можливий позитивний вплив дітей з ООП на інших здобувачів освіти в плані розвитку емпатії, толерантності тощо;
- в) можливий негативний вплив дітей з ООП на інших здобувачів освіти у плані розвитку в них нетерпимості, антипатії та їх несприйняття.

6. Оцініть своє бажання працювати за програмами для дітей з ООП:

- а) займаюся та вдосконалююсь в освоєнні програм для роботи з дітьми з ООП;
- б) іноді цікавлюся програмами роботи з дітьми з ООП;
- в) не цікавлюся програмами роботи з дітьми з ООП.

7. З якими здобувачами освіти з ООП ви готові працювати у вашому класі (групі)?

- а) готовий/а працювати з будь-якими дітьми;
- б) все залежить від особливостей дитини;
- в) не готовий/а працювати з дітьми з ООП.

8. Відповідно до закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII особа з ООП – це:

- а) особа, яка має значні обмеження життєдіяльності внаслідок захворювання або травм, що призводять до соціальної дезадаптації, порушення здатності до самообслуговування, пересування, орієнтації, контролю за своєю поведінкою, навчання, спілкування;

б) особа, яка має недоліки у фізичному та (або) психологічному розвитку, що перешкоджають здобуттю освіти без створення спеціальних умов;

в) особа, яка має недоліки у фізичному та (або) психологічному розвитку, підтвержені висновком ІРЦ та перешкоджають здобуттю освіти без створення спеціальних умов;

г) особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

9. На вашу думку, освіта здобувачів освіти з ООП може бути організована:

а) спільно з іншими здобувачами освіти або в окремих закладах освіти, які здійснюють освітню діяльність, відповідно до висновку ІРЦ;

б) як в окремих класах, групах, так і в окремих закладах освіти, які здійснюють освітню діяльність;

в) як спільно з іншими здобувачами освіти, так і в окремих класах, групах або в закладах освіти, які здійснюють освітню діяльність;

г) в окремих закладах освіти, які здійснюють освітню діяльність за адаптованими загальноосвітніми програмами.

10. Спеціальні умови для здобуття освіти здобувачами освіти з ООП, на вашу думку, це:

а) використання спеціальних освітніх програм, методів навчання та виховання, спеціальних підручників, навчальних посібників та дидактичних матеріалів;

б) використання спеціальних технічних засобів навчання колективного та індивідуального користування, надання послуг асистента вчителя та/або дитини, який надає необхідну допомогу та забезпечує доступ до будівель організацій, які здійснюють освітню діяльність;

в) проведення групових та індивідуальних корекційних занять;

г) все перелічене вище.

11. Завершіть визначення: «Інклюзивне навчання – це...»:

а) забезпечення рівного доступу до освіти для всіх, хто навчається з урахуванням різноманітності особливих освітніх потреб та індивідуальних можливостей;

б) навчання здобувачів освіти з ООП у загальноосвітніх організаціях;

в) навчання здобувачів освіти з ООП у спеціальному закладі освіти;

г) навчання здобувачів освіти з ООП за адаптованими освітніми програмами.

12. На вашу думку, диференційований підхід у навчанні є методом викладання, який полягає:

а) у розвитку власної спостережливості;

б) у підготовці педагогічних працівників до відповідної організації навчального процесу дітей з ООП;

в) у врахуванні відмінностей і побудови освітнього процесу, забезпечуючи оптимальне, результативне навчання для всіх дітей.

13. Завершіть визначення: «Командний підхід в інклюзивному навчанні – це...»:

а) міждисциплінарна модель співпраці;

б) співпраця педагогів, фахівців і батьків з метою реалізації потенційних можливостей дитини для самостійного життя в суспільстві;

в) дитиноцентриська, особистісно-орієнтована взаємодія всіх спеціалістів.

14. Оцініть рівень своїх знань та уявлень про інклюзивне навчання:

а) добре розумію та можу пояснити особливості інклюзивного навчання;

б) маю обмежені уявлення про інклюзивне навчання;

в) не маю уявлень і не розумію суті такого навчання.

15. Оцініть рівень своїх знань про індивідуальні особливості дітей з ООП:

а) знаю про особливості психофізичного розвитку дітей з ООП;

б) маю обмежені уявлення про особливості психофізичного розвитку дітей з ООП;

в) фактично не маю уявлень про особливості психофізичного розвитку дітей з ООП.

16. Оцініть рівень своїх спеціальних знань які необхідні для організації роботи з дітьми з ООП:

- а) спеціальні знання відсутні;
- б) є мінімальні спеціальні знання;
- в) володію спеціальними знаннями достатніми для роботи з дітьми з ООП.

17. На вашу думку, чи потрібне вам підвищення кваліфікації в галузі спеціальної педагогіки та спеціальної психології для роботи з дітьми з ООП?

- а) не вбачаю необхідності підвищувати кваліфікацію;
- б) хотілося б підвищити кваліфікацію з окремих питань спеціальної педагогіки та спеціальної психології;
- в) вважаю за необхідне отримати повний курс додаткової освіти в галузі спеціальної педагогіки та спеціальної психології.

18. На вашу думку, головною перешкодою для залучення дітей з ООП до інклюзивного навчання є:

- а) страх і гидливість педагогів;
- б) побоювання педагогів, що нормотипові здобувачі освіти будуть понижені у правах та їм приділятиметься менше уваги в процесі засвоєння програмового матеріалу;
- в) побоювання педагогів, що діти з ООП не засвоять те, що могли б засвоїти за умов навчання у спеціальному закладі освіти.

19. Чи сформована у вас професійна установка на готовність працювати з будь-якою дитиною, незалежно від її реальних можливостей, особливостей поведінки, стану фізичного та психічного здоров'я?

- а) установка не сформована;
- б) поступово формується, але не повною мірою;
- в) установка повністю сформована.

20. Оцініть свою готовність до роботи з дітьми з ООП в умовах інклюзивного навчання:

- а) володію методами та прийомами роботи з дітьми з ООП та знаю шляхи їх інтеграції до колективу інших дітей;

б) маю обмежені навички роботи з дітьми з ООП та відчуваю труднощі щодо їх інтеграції до колективу інших дітей;

в) не маю навичок роботи та не знаю, яким чином допомогти дітям з ООП в процесі інтеграції їх до колективу інших дітей.

21. Оцініть ваш рівень володіння освітніми програмами для дітей з ООП:

а) володію освітніми програмами для дітей з ООП;

б) володію лише деякими прийомами, методиками та освітніми програмами для дітей з ООП;

в) не володію освітніми програмами для дітей з ООП.

22. Оцініть свою готовність до взаємодії із фахівцями психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП:

а) маю повну готовність до взаємодії;

б) вважаю за можливу часткову взаємодію з цими фахівцями;

в) немає потреби в такій взаємодії.

23. Якби у вас у класі (групі) був здобувач освіти з ООП, то ви:

а) впоралися б, у вас не буде з ним проблем;

б) попросили б перевести його в інший клас (групу), тому що у вас немає досвіду для роботи з дитиною з ООП;

в) звернулися б за допомогою до фахівців, колег, які мають досвід роботи з дитиною з ООП.

24. Як ви вважаєте, що потрібно буде змінити у вашій роботі, якщо в класі (групі) з'являться здобувачі освіти з ООП?

а) використовувати спеціальні дидактичні матеріали, а також спеціальне обладнання;

б) застосовувати спеціальні технології та методи навчання;

в) нічого міняти не став би;

г) все вищезгадане залежно від рівня підтримки дитини з ООП.

25. Чи вважаєте ви себе психологічно і професійно готовим до роботи з дітьми з ООП?

а) так, моєї професійної підготовки та психологічних здібностей достатньо для переходу до інклюзивного навчання;

б) маю певний рівень професійних навичок, проте не готовий психологічно;

в) готовий психологічно, але не маю достатніх професійних навичок;

г) ні, не готовий працювати з дітьми з ООП.

26. Чи готові ви приймати участь у розробці освітніх програм для навчання дітей з ООП?

а) так;

б) ні;

в) важко відповісти.

27. Чи маєте ви досвід використання інноваційних технологій у роботі з дітьми з ООП:

а) широко використовую інноваційні ігрові, здоров'язбережувальні технології;

б) іноді використовую інноваційні технології, більше працюю по-старому;

в) не вважаю за можливе використання інноваційних технологій.

28. На вашу думку, бесіди які проводить педагог зі здобувачами освіти в інклюзивному класі (групі) повинні:

а) звертати увагу здобувачів освіти на те, що у якоїсь дитини є проблеми і нею треба опікуватися та жаліти;

б) бути організовані так, щоб у кожного здобувача освіти були виділені сильні сторони, у т. ч. і у дитини з ООП;

в) звертати увагу на те, що всі діти різні та формувати шанобливе ставлення один до одного.

29. Оцініть свою готовність допомагати дітям з ООП при потребі переміщення до інших локацій під час тривоги?

а) так, за умови достатньої ширини сходів та обладнання їх пандусами;

б) маю переконання та відповідні навички щодо надання допомоги усім дітям незалежно від якості обладнання інших локацій;

в) готовий психологічно, але не маю достатніх професійних навичок щодо надання допомоги дітям з ООП у стресових ситуаціях;

г) ні, не готовий надавати цей вид допомоги.

30. Оцініть свою готовність проводити корекційно-розвивальні заняття в умовах інших локацій під час тривоги?

а) так, моєї професійної підготовки та психологічної стійкості достатньо для проведення освітньо-виховного процесу у стресопровокуючих умовах;

б) маю достатній рівень професійних навичок, проте не готовий психологічно;

в) готовий психологічно, але не маю достатніх професійних навичок;

г) ні, не готовий працювати з дітьми з ООП в умовах укриття.

31. Оцініть свою готовність надавати освітньо-корекційні послуги дітям з ООП дистанційно?

а) так, моєї професійної підготовки та технічних засобів достатньо для проведення освітньо-виховного процесу дистанційно;

б) маю достатній рівень професійних навичок, проте не готовий працювати враховуючи різницю в часі (якщо діти виїхали за кордон);

в) готовий працювати, але не маю достатньо технічних засобів;

г) ні, не готовий працювати з дітьми з ООП дистанційно.